

ÖZET

Günümüzde at yarışı endüstrisinde kullanılan en yaygın ırk İngiliz atıdır. Bu endüstrinin temel ögesi olan atların ayak ve bacak sakatlıkları sektör için en önemli sorun durumundadır. Atlarda bacak konformasyon kusurları sakatlıkların en önemli hazırlayıcıları ve nedenleridir. Tüm bacak sakatlıklarının %46'sı tendo ya da ligament kökenli olup, bu sakatlıklar yarış atlarında %80 düzeyinde tekrarlanabilmektedir. Konformasyon kusurları bir atın yarış hayatının sakatlıklarla bölünmesine ya da çok kısa olmasına neden olabilmektedir. Bunun yanı sıra atın damızlık kullanımı da ortadan kalkabilmektedir. Atın yaşı ile sakatlık riski arasında da önemli bir ilişki vardır. Kas ve iskelet sistemi sakatlıkları iki yaşında en yüksek oranda görülür, en düşük görülme oranı dört yaştır. Genç yaşlarda görülen sakatlıklar genellikle geri dönüşümsüzdür ve atın yarış hayatını tamamen sonlandırabilir.

Atlarda normal bacak konformasyonunun değerlendirilebilmesi için morfometrik ölçümlerle elde edilecek objektif anatomik verilere gereksinim vardır. Konformasyon ile yaş arasındaki ilişkinin yani gelişimin değerlendirilebilmesi için de bu verilerin farklı yaş grupları için ayrı ayrı elde edilmesi gerekir. Bu tez çalışmasında altı, oniki, onsekiz, yirmidört, otuzaltı ve kırksekiz aylık İngiliz atlarının eş zamanlı ve üç yönlü fotoğrafları alınmıştır. Bu fotoğraflar üzerinden alınan ölçümler ile bacak konformasyon gelişimleri takip edilerek, referans değerler elde edilmeye çalışılmıştır.

Sonuç olarak, bu tez çalışmasında kullanılan farklı yaş gruplarındaki atlarda özellikle sağrı ve cidago yükseklikleri arasında yüksek korelasyon (yaş gruplarında sırasıyla $r=0.83, 0.93, 0.90, 0.96, 0.47$ ve $0.75; P<0.05$) görülmüştür. Ayrıca bacak konformasyon kusurlarına işaret eden sağrının cidagodan yüksek olması yanında bilek, ayak eksen ve tırnak açılarında sakatlıklara yatkınlık sağlayabilecek değerlerin varlığı dikkati çekmiştir.

Anahtar Kelimeler: İngiliz atı, konformasyon, bacak yapısı.